

Notat

Til Fiskeristyrelsen

Vedr. Biologisk vurdering af laksebestande og laksekvoter for 2022 i vest- og sønderjyske vandløb.

Fra DTU Aqua, Institut for Akvatiske Ressourcer.
Finn Sivebæk, Einar Eg Nielsen og Anders Koed

DTU Aqua's biologiske vurdering af laksebestande og laksekvoter for otte vandløb – Storå, Skjern Å, Varde Å, Sneum Å, Kongeå, Ribe Å, Brede Å og Vidå.

20. marts 2022
Tika
J.nr.: 21/1039297

Indhold

Forvaltning af laksebestandene er funderet i biologisk viden	2
Laksebestandene skal være robuste for at kunne overleve	4
Laksekvoter bliver fastsat ud fra et forsigtighedsprincip	4
Samarbejde og viden er en forudsætning for at bestandene vokser og bliver selvreproducerende	5
Fiskepleje er en betingelse for at kunne få tildelt laksekvote	5
Ny viden er indarbejdet i forvaltning af laksekvoter for fiskesæsonen 2022	6
Længdegrænsen mellem grilse og storlaks (MSW) ændres fra 75 til 73 cm	6
Lokale regler og retningslinjer for lystfiskeri i 2022	7
Biologisk vurdering af forhold, der påvirker laksekvoterne for 2022	7
Storå	7
Skjern Å	8
Varde Å	9
Sneum Å	10
Kongeå	11
Ribe Å	12
Brede Å	12
Vidå	13
Information om laksens biologi og laksebestande i danske vandløb	14

Forvaltning af laksebestandene er funderet i biologisk viden

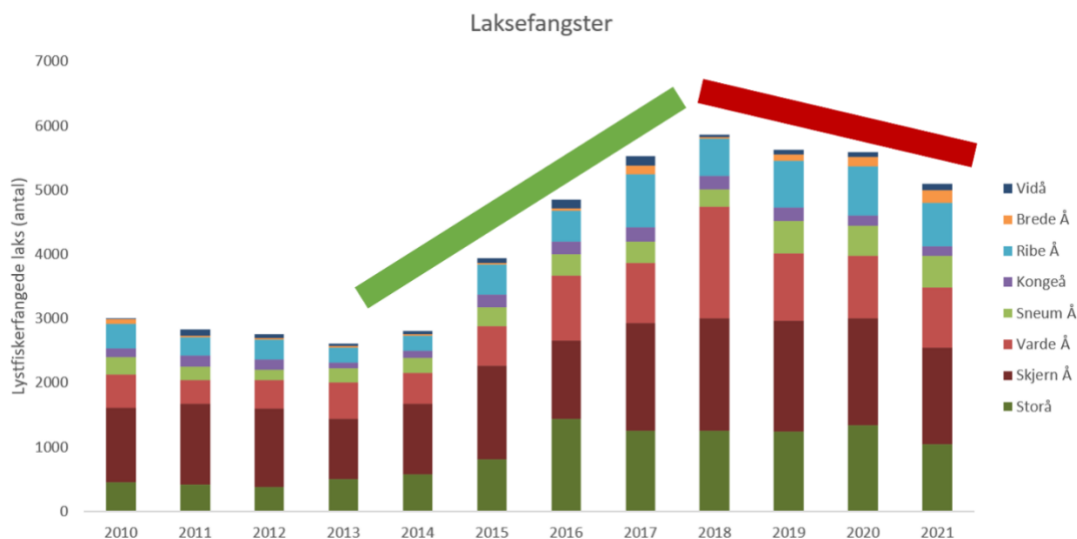
Laksen er som udgangspunkt fredet i otte vest- og sydjyske vandløb. Med det gældende regelsæt om kvotesystemet, kan Fiskeristyrelsen give mulighed for, at lystfiskere kan hjemtage en mindre del af bestanden (laksekvoter).

Hovedgrundlaget for kvoterne er en videnskabelig, biologisk vurdering af laksebestandenes størrelse. Vurderingen, som bliver foretaget af DTU Aqua, bygger på den samlede viden om bestandene fra årlige undersøgelser af opgang af voksne laks, yngeltætheder og udtræk af unge fisk (smolt) samt data fra de årlige fangster ved lystfiskeri. Data fra lystfiskernes obligatoriske indberetninger af fangster, både hjemtagne og genudsatte laks (figur 1), giver ved analyse af de indsamlede data detaljerede og vigtige oplysninger om laksebestandene. Det drejer sig om antal, alders- og kønsfordeling samt fordeling mellem laks, der er produceret naturligt, og dem der er udsat i forbindelse med bestandsophjælpning.

Der indgår også andre elementer i vurderingen af kvoternes størrelse, f.eks. ændring i laksens adgang til gyde- og opvækstområder, andelen af vildlaks i opgangen, viden om dødelighed på grund af rovdyr, fiskeædende fugle, lystfiskeri, vådområder samt generelle og lokale udsving i miljøforhold.

Denne samlede viden danner grundlag for et kvalificeret estimat af årets lakseopgang og dermed fastsættelse af årlige laksekvoter på grundlag af biologisk vurdering af bestandenes bæredygtighed i forhold til bl.a. fiskeri og hjemtagning af laks i det pågældende vandsystem.

De samlede fangster af laks i 2021 er på et lavere niveau end de foregående 4 år. I flere vandløb er der tale om en stagnation eller et fald i fangsterne i de sidste tre år. I perioden 2014-2018 var der en tydelig stigning i fangsterne (figur 1).

Figur 1. De samlede fangster af laks i 2021 er på et lavere niveau end i årene 2020, 2019, 2018 og 2017. I perioden 2014-2018 var der en tydelig stigning i fangster – grøn trend-linje. I flere vandløb er der tale om en stagnation eller et fald i fangsterne i 2019, 2020 og 2021 – rød trend-linje.

Undersøgelser har vist, at der er en god sammenhæng mellem laksopgangens størrelse og fangster, så på den baggrund er der indikationer på, at bestandene samlet set er stagnerende eller faldende.

Med baggrund i, at der igennem de seneste år er fjernet spærringer, som har givet adgang til flere gyde- og opvækstområder samt at der tillige er etableret gydestryg, er denne udvikling ikke forventet.

De mange tiltag og gennemførte naturgenopretningsprojekter burde tværtimod have givet anledning til betydelige bestandsfremgange.

Der er dokumenterede faktorer, som regulerer og begrænser bestandene, så de ikke kan fastholde den tidligere fremgang (grøn trend-linje i figur 1), der var tilsigtet og forventet i forhold til de mange nye initiativer. Undersøgelser har dokumenteret (se links, side 14), at skarv æder en del af både laksesmoltene og en stor del af ungfisken og derfor er en årsag til en samlet forøget dødelighed hos unglaks og dermed manglende fremgang.

I 2021 blev der foretaget ændringer i programmet for støtteudsætninger af opdrættede laks i henhold til Fødevarestyrelsens IHN-restriktionszoner. På den baggrund blev udsætninger af ½-års laks ikke foretaget i vandsystemerne Varde Å,

Sneum Å og Vidå. Denne særlige situation omkring IHN har betydet, at udsætningerne blev øget i nabovandløbene Kongeå og Brede Å.

Laksebestandene skal være robuste for at kunne overleve

Den primære målsætning med forvaltningen af de vestjyske laks er at sikre et bredt genetisk fundament, som kan medvirke til at sikre laksens overlevelse og tilpasningsevne til fremtidens miljø- og klimaforhold. I den forbindelse er det vigtigt at bevare de forskellige livshistorie-typer, som er delvist genetisk bestemt. Derfor er det vigtigt med en balanceret fordeling mellem grilse og storlaks. Grilse er laks, der efter kun ét år i havet kommer tilbage til vandløbet for at gyde, mens storlaks er laks, som har tilbragt mere end en vinter i havet (MSW – Multi Sea Winter).

En balanceret fordeling mellem grilse og storlaks kan opnås ved at opdele den totale laksekvote i to i forhold til længden på laksene, hvor størrelsesgrænserne, så præcist som muligt, reflekterer livshistorierne, selvom et lille overlap ikke kan undgås.

Laksekvoter bliver fastsat ud fra et forsigtighedsprincip

De anbefalede kvoter for de vest- og sydjyske laksebestande er fastlagt efter et forsigtighedsprincip, det vil sige, at de bliver fastsat på et forholdsvist lavt og konservativt niveau. Det sker på grund af den internationale og nationale bevaringsstatus for atlantiske laks i Danmark med henblik på at øge laksebestandene og fremme laksens mulighed for at reproducere sig selv.

Det antal laks, som kvoterne giver mulighed for at tage med hjem fra de jyske vandløb, udgør en mindre andel af bestandene, end hvad der bliver fanget i lande, hvor forvaltningen ikke omfatter kvoter. I Danmark har den andel, der er givet tilladelse til at hjemtage i de sidste 10 år, ligget på cirka 10 % af den estimerede opgang. Desuden har lokale forhold omkring f.eks. vandføring, vandtemperatur og forvaltning medført, at kvoterne ikke altid er blevet fuldt udnyttet.

Kvoterne bliver vurderet og justeret hvert år og tager hensyn til, at laksebestandene varierer fra år til år. Desuden sikres det, at eventuelle usikkerheder ikke modvirker fremgang i bestandene.

Hvis man ser tilbage på laksebestandenes udvikling, har de overordnet vist fremgang frem til slutningen af det seneste årti. Herefter ses en stagnation med et efterfølgende fald. På den baggrund sker der derfor en overordnet reduktion i det samlede antal laks, der kan tildeles kvoterne for sæsonen 2022, således at det sikres, at fiskeriet ikke hindrer fortsat fremgang i bestandene.

Set over et længere tidsrum har de danske bestande været i fremgang, mens bestandene i udenlandske vandløb i samme tidsperiode generelt er gået tilbage.

De store laks (MSW – Multi Sea Winter) er desuden blevet sjældne mange steder i udlandet. Den danske model for forvaltning af laksebestandene bygger på en adaptiv forvaltning, således at bestandene kan fortsætte deres fremgang, samtidig med, at der tillades et begrænset fiskeri og landing (hjemtagning) af laks, således at reguleringen løbende er tilpasset den nyeste faglige og forskningsbaserede biologiske viden på området.

Et afgørende princip ved kvotefastsættelserne er, at kvoternes størrelse ikke hindrer den ønskede fremgang i bestanden og at kvoten således ikke hindrer gunstig bevaringsstatus.

I forbindelse med omlægning til fælles fiskeriregler fra 2012 i de otte jyske vandløb, blev der implementeret en kortere lystfiskersæson, særlige regler for fiskeri, som sikrer skånsomt fiskeri og separate kvoter for smålaks/grilse og storlaks. Grilse er laks, der efter kun ét år i havet kommer tilbage til vandløbet for at gyde, mens storlaks er laks, som har tilbragt mere end en vinter i havet (MSW – Multi Sea Winter).

Baggrunden for disse forvaltningstiltag er, som alle andre tiltag, at sikre bestandenes fremgang og at undgå genetiske forandringer i bestandene, der ændrer på den naturlige fordeling af smålaks/storlaks.

[Samarbejde og viden er en forudsætning for at bestandene vokser og bliver selvreproducerende](#)

Ophjælpning af laksebestandene foregår igennem et målrettet samarbejde mellem kommuner, lodsejere, lystfiskere, forskere, Danmarks Center for Vildlaks, Naturstyrelsen, Miljøstyrelsen, Fiskeristyrelsen og mange flere, som alle yder en indsats.

Den danske forvaltning af laks er restriktiv og baseret på forskning og overvågning, som gennemføres under Fiskeplejen og for nyligt gennem "Den store lakseundersøgelse" finansieret af Innovationsfonden. Forvaltningen af laks i Danmark er således i vid udstrækning sket ved, at forskning og overvågning har været koblet til konkrete indsatser med en adaptiv tilgang. Begrebet adaptiv henviser her til, at man altid og hurtigt anvender det bedst tilgængelige videnskabelige grundlag, hvorved forvaltningen bliver en dynamisk proces.

[Fiskepleje er en betingelse for at kunne få tildelt laksekvote](#)

Lystfiskernes fiskepleje, herunder at udlægge gydegrus, genskabe egnede opvækstområder og fjerne mindre spærringer, er en forudsætning for at få tildelt en laksekvote. Målet med fiskepleje er, at bestandene skal blive tilstrækkeligt store og selvreproducerende, så udsætninger af fisk kan udfases. Derfor er det bl.a. vigtigt at gennemføre indsatser, der skaber fri passage og giver laksene flere og bedre gyde- og opvækstområder. Der skal være mange gydelaks og stor genetisk

variation i bestandene for, at laksene kan tilpasse sig nye udfordringer, herunder klimatiske ændringer.

For at lystfiskersammenslutninger kan få tildelt laksekvoter, indgår det som en betingelse i det gældende regelsæt og vilkår, at de deltager aktivt i den lokale fiskepleje, dvs. vandløbsrestaureringsprojekter, der er rettet mod at forbedre de naturlige laksebestande.

Fiskepleje for laksebestandene, herunder udsætninger, forvaltning og restaureringsprojekter i vandsystemerne, har været helt afgørende for, at bestandene har nået den fremgang og det niveau, der ses i dag. Der sker fortsat udsætninger af ½-års laks i de fleste vandløbssystemer, men mængderne bliver løbende reduceret, efterhånden som miljøforholdene i vandløbene bliver forbedret og den naturlige reproduktion stiger.

I Storå og dele af Ribe Å-systemet er størrelsen af selvreproduktionen så stor, at udsætninger af laks har kunnet indstilles.

Udsætningsstrategien er gradvist ændret i takt med at ny forskning har vist, hvad der er optimalt at udsætte. Udviklingen i strategien har således medført, at udsætninger af ½-års laks er opprioriteret frem for udsætning af 1-års laks. Fra og med 2021 er det den overordnede strategi, at der kun bliver udsat ½-års laks i de vestvendte lakse-vandløb – dog bliver der i 2022 også udsat 1-års laks i Varde Å, grundet de af Fødevarestyrelsen fastsatte IHN-restriktion i 2021.

[Ny viden er indarbejdet i forvaltning af laksekvoter for fiskesæsonen 2022](#)

Baseret på den nye og mere præcise viden om længdefordelingen af grilse og storlaks bliver kvotegrænsen ændret til 73 cm fra 2022-fiskesæsonen.

Længde og vægt på opgangslaks kan ændre sig over tid, f.eks. i forbindelse med ændringer i havmiljøet. Derfor vil DTU Aqua fortsat monitorere længdefordelingen blandt grilse og storlaks i forbindelse med kvotegrænsen.

Adaptiv forvaltning af laksebestandene er en succes – læs mere om [adaptiv forvaltning og de danske laksebestande](#).

[Længdegrænsen mellem grilse og storlaks \(MSW\) ændres fra 75 til 73 cm](#)

Når kvoter for laks i vestjyske vandløb fastsættes, skelner man mellem grilse (mindre laks) og storlaks (MSW) baseret på laksens længde. Nye undersøgelser viser, at længdegrænsen bør ændres fra 75 cm til 73 cm, så grilse fremover defineres som laks på maksimalt 73 cm.

Læs mere om baggrunden for denne nye [længdegrænse for laks](#)

[Lokale regler og retningslinjer for lystfiskeri i 2022](#)

Lystfiskerne skal være opmærksomme på, at der, ud over generelle regler i bekendtgørelser, også kan være lokale regler samt vilkår fastsat i Fiskeristyrelsens tilladelser. Det gælder for alle de her otte nævnte vandløb, at hver lystfisker kun må hjemtage én laks pr. sæson inden for kvoten i det givne vandsystem, så længe kvoten ikke er opbrugt. Enhver fisker har pligt til at være opdateret om de aktuelle regler for det givne vandsystem, inden fiskeriet starter.

I de sidste fire år har vandtemperaturen været høj i flere af laksevandløbene i sommerperioden, og derfor blev der meldt stop for fiskeri i flere af vandløbene af hensyn til fiskene. Hvis der igen kommer en meget varm sommer, bør dette initiativ også gælde for alle i 2022, hvilket også er udmeldt til sammenslutningerne. På den baggrund opfordres lystfiskerne til at holde sig orienteret på de lokale sammenslutningers hjemmeside, når vandtemperaturen nærmer sig de 18 grader.

Læs DTU Aquas anbefalinger for [fiskeri efter laks, når vandtemperaturen er høj](#)

[Læs mere om at fiske skånsomt](#)

[Biologisk vurdering af forhold, der påvirker laksekvoterne for 2022](#)

[Storå](#)

I 2021 var der et større fald i fangsten af laks, som var den laveste siden 2015. I 2021 var andelen af grisle i bestanden tillige lav.

Overordnet set er vurderingen, at bestanden udviser et fald i størrelse. Udviklingen i bestanden skal fortsat følges, og derfor er det planen, at der i 2022 bliver udført en undersøgelse af laksebestanden i Storå.

Storå er det eneste vandsystem ud af otte vest- og sønderjyske laksevandløb, hvor der ikke sker bestandsophjælpning ved opdræt og udsætning af laks.

Udsætningerne ophørte i 2017 og derfor er opgangen i 2022 baseret på naturlig reproduktion. Dertil er der en vis strejfnings fra andre vandløb, primært Skjern Å.

Bestanden af laks i Storå er derfor helt afhængig af en tilstrækkelig stor naturlig reproduktion. Fri adgang til de tilløb, som ligger nedstrøms spærringen ved Holstebro, er derfor ekstra vigtigt for alle vandsystemets anadrome fiskearter, som benytter tilløbene som gyde- og opvækstområder.

Storå-systemet er i dag det laksevandløb, som har flest dæmninger skabt af bæver. Dæmningerne kan spærre for fiskenes frie adgang til vigtige gyde- og

opvækstområder. I de fire største tilløb til Storå, der i dag har de største potentialer for laksefisk, er der bæver-dæmninger, som hindrer fri passage for både op- og nedvandrende fisk. Dæmningerne spærrer derfor for fri adgang til væsentlige gyde- og opvækstområder.

Der er også andre faktorer, som har en dokumenteret dødelighed på laksesmolt fra Storå-systemet. Undersøgelser har dokumenteret, at skarv æder en del af lakse-smoltene og ungfiskene og at denne faktor er en årsag til øget dødelighed hos unglaks. Dette bidrager dermed også til den manglende fremgang i bestandene.

I 2022-23 forventer man en genopretning af fuld faunapassage ved det nu nedlagte Munkbro Dambrug og derved får fisk fri adgang til en større del af tilløbet Vegen Å. Stemmeværket er delvis fjernet fra og med foråret 2022.

Ud fra en samlet biologisk vurdering fastsættes kvoten for 2022 på et lavere niveau end i 2021 til i alt 400 laks. Samlet vurderes det, at denne kvote ikke hindrer gunstig bevaringsstatus og en øget bestandsstørrelse.

Et yderligere fald i bestanden af laks i Storå vil føre til yderligere reduktion af kvoten.

[Se laksekvoten for Storå 2022](#)

Skjern Å

Fangsten af laks i 2021 var den laveste siden 2016. Grilseandelen i fangsterne var under middel.

Trods mange initiativer, som burde have øget den naturlige reproduktion, er den forventede fremgang i laksebestanden udeblevet.

Undersøgelser i både 2016 og 2017 viste et lavt smoltudtræk og et stort smolttab. Skarver i Ringkøbing Fjord æder en forholdsvis høj andel (40-50 %), af de udtrækkende laksesmolt. Samtidig har undersøgelser i Skjern Å i 2017 og 2018 vist, at skarvprædation medførte en firdobling af dødeligheden for laks- og ørredungfisk fra oktober til marts. Dette medfører en betydelig reduktion i produktionen af vilde smolt i forhold til tidligere, hvor skarverne ikke i samme grad jagede i gydevandløbene.

Nyere undersøgelser har givet stærke indikationer på, at der i Ringkøbing Fjord, foran slusen i Hvide Sande, sker et betydeligt smolttab og dermed også her sker en reduktion af laksebestanden.

Der er stadig et meget stort uudnyttet produktionspotentiale i Skjern Å-systemet. Vurderingen er, at bestanden er nedadgående. Udviklingen i bestanden skal derfor

følges nøje og det er planen, at der i 2022 bliver udført en undersøgelse af bestandens størrelse samt at smolttabet ved slusen i Hvide Sande undersøges nærmere.

Bestanden er udfordret af en række faktorer, jævnfør ovenstående, der begrænser produktion og overlevelse af ungfisk og smolt. Det er derfor vigtigt at sikre, at en stor andel af opgangen bidrager til gydebestanden. Omkring halvdelen af de laks, der vandrer op for at gyde i Skjern Å-systemet, stammer fra udsætninger.

Hvis laksebestanden i Skjern Å-systemet skal klare sig uden udsætninger, er der et særdeles stort behov for at genskabe faunapassage ved spærringer, så laksen får adgang til flere egnede gyde- og opvækstområder. Her er opstemningerne i Skjern Å-systemet ved MES sø, Rind Å-forvirringen og Juellingsholm særligt vigtige, idet de afskærer fiskene fra fri adgang til meget store og vigtige gyde- og opvækstområder.

Ud fra en samlet biologisk vurdering fastsættes kvoten for 2022 på et lavere niveau end i 2021 til i alt 400 laks. Samlet vurderes det, at denne kvote ikke hindrer gunstig bevaringsstatus og en øget bestandsstørrelse.

[Se laksekvoten for Skjern Å 2022](#)

Varde Å

Fangsterne i 2021 var på niveau med 2020 og begge år var fangster lavere end 2018 og 2019. I 2021 var andelen af grilse lidt under middel.

Opgangsundersøgelsen i 2019 viste en svag nedgang i bestandsstørrelsen. Bestanden af opgangslaks udgøres hovedsageligt stadig af udsatte laks. Det vurderes, at bestanden er forholdsvis stabil, men fortsat afhængig af udsætninger. Dette peger på betydelige flaskehalse for lakseproduktion og overlevelse i Varde Å-systemet, hvor der stadig er behov for at genskabe faunapassage samt gyde- og opvækstområder for derved at forbedre produktion af vilde laksesmolt.

I 2021 blev alle udsætninger af opdrættede laks suspenderet i hele Varde Å-systemet i henhold til Fødevarestyrelsens IHN-restriktioner. De ½-års laks, som ikke blev udsat i 2021, bliver konverteret til udsætning af 1-års laks i 2022.

Udviklingen af en skarvkoloni ved den nyetablerede Filsø viser, at antallet af skarvredere fra 2016 til 2021 er steget fra 18 til 944 reder. Kolonien ligger i nærområdet til dele af Varde Å-systemet. Det kan forventes, at skarver fra denne koloni vil prædere på laks og andre fiskearter i både Varde Å-systemet og Ho Bugt.

I tilløbet Grindsted Å blev der i 2021 genskabt fri passage ved Utoft Dambrug og dermed har vandrefisk adgang til yderligere ca. 50 km vandløb. I tilløbet Holme Å blev der i efteråret 2021 skabt passage til 14 km hovedløb og desuden adgang til fem tilløb. I hovedløbet er der i forbindelse med projektet etableret syv nye grusstrøg. I tilløbet Alslev Å blev spærringen ved Alslev Mølle Fiskeri fjernet, og der er genskabt passage til mere end 60 km vandsystem, hvor der pågår yderligere forbedringer af både passageforhold og vandkvalitet. Der er således åbnet op for, at flere laks kan finde nye gyde- og opvækstområder og dermed, at den naturlige laksebestand kan blive øget inden for en kortere årrække.

I de store tilløb Ansager Å og Holme Å er der stadig lange vandløbsstrækninger, hvor adgangen for vandrefisk er spærret i forbindelse med opstemninger ved dambrug.

Den biologiske vurdering har fokus på de lavere fangster de senere år, nedgang i seneste bestandsundersøgelse og lavere grilseandel i fangsterne. Der er behov for at styrke den naturlige laksebestand i Varde Å-systemet, hvilket kan ske med de udvidede gyde- og opvækstområder.

Ud fra en samlet biologisk vurdering fastsættes kvoten for 2022 på et lavere niveau end i 2021 til i alt 230 laks. Samlet vurderes det, at denne kvote ikke hindrer gunstig bevaringsstatus og en øget bestandsstørrelse.

[Se laksekvoten for Varde Å 2022](#)

Sneum Å

Fangsterne de seneste tre år har været relativt stabile med en svagt nedadgående tendens. Grilseandelen er forholdsvis høj.

Der er således indikationer på, at produktion og overlevelse af både vilde og udsatte laks er i fremgang. Der er ligeledes en række vandløbsrestaureringsprojekter på vej, som skal genskabe passage til egnede gyde- og opvækstområder. Derfor er det forventet, at gyde- og opvækstområderne for den naturlige produktion af laks bliver større i de kommende år.

DTU Aqua undersøgte i efteråret 2020 laksebestanden i Sneum Å-systemet. Undersøgelsen viste, at bestanden var vokset i forhold til undersøgelsen i 2015. I 2015 var opgangen af laks beregnet til ca. 1.200 laks og i 2020 til ca. 1.600 laks.

I 2021 blev alle udsætninger af opdrættede laks suspenderet i hele Sneum Å-systemet i henhold til Fødevarestyrelsens IHN-restriktioner. De ½-års laks, som ikke blev udsat i 2021, bliver konverteret til udsætning af 1-års laks i 2022.

Der har tidligere været opstemninger, som hindrede, at vandrefisk havde fri passage mellem Vadehavet og deres gyde- og opvækstområde i Sneum Å-systemet, bl.a. ved Endrup Mølle Dambrug i Sneum Å og Bramming Fiskeri i Holsted Å. Med gennemførelsen af adskillige naturgenopretningsprojekter og efterfølgende vandplansprojekter er der i dag fri passage til 102 km vandløb, som er potentielt laksevand.

Imidlertid er passageforholdene, især i Holsted Å, fortsat dårlige. De væsentlige opstemninger, som hindrer fri adgang til egnede gydeområder, er opstemningerne ved Hulkær Dambrug, Præstekær Dambrug og Gørklint Mølle Dambrug. Ved opstemningerne har vandløbet tidligere haft et fald, der gør strækningerne særligt egnede til at genskabe gydeområder for flere fiskearter herunder laks.

Ved Gørklint Mølle Dambruget forventer man at genskabe fri passage for fisk i 2022. For Hulkær Dambrug og Præstekær Dambrug forventer man, at fri passage er genskabt i 2023 eller 2024.

Med henblik på at sikre et højt reproduktionspotentiale, bliver laksekvoten ikke øget, idet laksebestanden får adgang til nye gydeområder allerede i den kommende gydesæson i efteråret og vinteren 2022.

Ud fra en samlet biologisk vurdering kan kvoten for 2022 fastsættes på samme niveau som i 2021 til 130 laks. Samlet vurderes det, at denne kvote ikke hindrer den fremgang i bestanden, som er i gang og ikke hindrer gunstig bevaringsstatus.

[Se laksekvoten for Sneum Å 2022](#)

Kongeå

Fangsterne i 2021 var de laveste siden 2014. Grilseandelen er lidt over middel.

Med henblik på at kunne følge udviklingen i den naturlige reproduktion, er alle udsatte ½-års laks blevet mærket fra og med 2020. I 2021 blev udsætninger øget grundet IHN-restriktioner i nabovandløb.

Genskabelsen af passage ved Jedsted Mølle i 2017 har medført væsentligt forbedrede muligheder for opgang af laks, gydning, opvækst og udtræk af lakse-smolt. Derfor forventes det, at bestanden på længere sigt vil vokse. Denne udvikling er endnu ikke set i forhold til bestand/fangster. Der er fortsat behov for at have mange gydefisk til rådighed i forhold til de udvidede muligheder for reproduktion. På trods af, at man forventer en stigning i bestanden, er Kongeåen i

en fase, hvor denne stigning i bestandsstørrelse og fangster først skal være målbar og stabil, før kvoten kan hæves.

I 2022 er det planlagt at genskabe fri passage for fisk ved Vejen Store Vandmølle. Fiskene får derved adgang til yderligere ca. 50 kilometer vandløb. Det vil bidrage til, at laksebestanden får genskabt adgang til flere gyde- og opvækstområder.

Ud fra en samlet biologisk vurdering kan kvoten for 2022 fastsættes på samme niveau som i 2021 til i alt 55 laks. Samlet vurderes det, at denne kvote ikke hindrer fremgang i bestanden og således ikke hindrer gunstig bevaringsstatus.

[Se laksekvoten for Kongeå 2022](#)

Ribe Å

Fangsterne i 2021 var de laveste siden 2018. Grilseandelen fundet ved undersøgelsen var høj.

DTU Aqua har i efteråret 2021 undersøgt laksebestanden i Ribe Å-systemet. I 2021 blev opgangen af laks beregnet til 3.564 laks. På grund af den forholdsvis store usikkerhed ved [denne undersøgelse](#) skal det beregnede estimat af laksebestandens størrelse tages med et forbehold.

Den naturlige reproduktion stiger, hvilket har reduceret behovet for at udsætte laks. Andelen af vildlaks i bestanden i 2021 var 87 %. Det er også på den baggrund, at udsætningerne er ophørt i tilløbet Hjortvad Å, som generelt har en god naturlig produktion af laks.

I Ribe Å-systemet er der sket en række forbedringer, som har skabt passage til flere gyde- og opvækstområder. Ribe Å er opstemmet ved Ribe By, hvor der er tre opstemninger, som hindrer fri passage for fisk. Alle gydeområder for laks i Flads Å, Gram Å og Gels Å er beliggende opstrøms disse opstemninger.

Ud fra en samlet biologisk vurdering kan kvoten for 2022 fastsættes på samme niveau som i 2021 til i alt 200 laks. Samlet vurderes det, at denne kvote ikke hindrer en fortsat positiv udvikling i antallet af oprækkende laks og således ikke hindrer gunstig bevaringsstatus.

[Se laksekvoten for Ribe Å 2022](#)

Brede Å

Laksefangsterne var i 2021 de højeste, der er registreret i Brede Å, ligesom 2020 var året med de næsthøjeste fangster. DTU Aqua har i efteråret 2021 undersøgt

laksebestanden i Brede Å-systemet. Undersøgelsen viser, at bestanden er vokset i forhold til undersøgelsen i 1995, hvor opgangen af laks blev beregnet til ca. 120 laks, og i 2021 blev den beregnet til ca. 868 laks.

Grilseandelen fundet ved undersøgelsen er over middel og en af de højeste registrerede for Brede Å-systemet.

I 2021 blev udsætningerne øget i Brede Å-systemet grundet IHN-baserede restriktioner for udsætning i nabo vandløb.

Igennem de senere år er der i Brede Å-systemet genskabt flere gyde- og opvækstområder i både hovedløb og tilløb. Seneste initiativ er, at der bliver genskabt brede og lavvandede strækninger i hovedløbet, hvor mange forskellige fiskearter, herunder også laksen, kan gyde på de udlagte gruspartier. På visse af projektstækningerne er Brede Å blevet op til tre gange bredere i forhold til før gennemførelsen af projektet.

Udviklingen i laksebestanden følges med henblik på at observere, om bestanden opretholder et stabilt niveau eller øges yderligere. Kvoten for 2022 er lidt højere end i 2021, dvs. i alt 80 laks.

[Se laksekvoten for Brede Å 2022](#)

Vidå

Fangsten af laks er i 2021 på samme niveau som i 2019 og 2020. Grilseandelen er lav. I efteråret 2020 blev opgangen af laks undersøgt i Vidå og den totale opgang af laks estimeret til 574 laks. Der var flest laks i Sønderå og færre i Grønå og Arnå.

Bestanden er fra og med 2018 understøttet af udsætninger af ½-års laks finansieret af Fiskeplejen. I 2021 blev alle udsætninger af opdrættede laks imidlertid suspenderet i hele Vidå-systemet i henhold til Fødevarestyrelsens IHN-restriktioner. De ½-års laks, som ikke blev udsat i 2021, bliver konverteret til udsætning af 1-års laks i 2022.

I Vidå-systemet er der fortsat en opstemning ved St. Jyndevad, som hindrer, at fisk har fri adgang til mere end 100 km vandløb. Fri passage ved denne opstemning vil være den største enkeltstående forbedring i hele vandsystemet, man kan udføre med henblik på at skabe fremgang for en række fiskearter, herunder snæbel, laks og ørred.

Kvoten for 2022 er den samme som i 2021, dvs. i alt 75 laks. Opgangen er relativt lille, og det er vigtigt at sikre, at der er tilstrækkeligt med gydelaks til at udnytte de tilgængelige gydeområder.

[Se laksekvoten for Vidå 2022](#)

Information om laksens biologi og laksebestande i danske vandløb

- Laksebestanden i Varde Å i [2019](#), [2016](#), [2014](#), [2012](#) og [2003](#)
- Laksebestanden i Storå i [2018](#), [2015](#), [2013](#) og [2010](#)
- Laksebestanden i Ribe Å i [2021](#), [2017](#), [2014](#), [2012](#) og [2009](#)
- Laksebestanden i Skjern Å i [2019](#), [2018](#), [2017](#), [2016](#), [2013](#), [2011](#) og [2008](#)
- Laksebestanden i Sneum Å [2021](#) og [2015](#)
- Laksebestanden i Kongeå i [2017](#)
- Laksebestanden i Vidå i [2020](#)
- Laksebestanden i Brede Å [2021](#)
- [Laksekvoter 2018](#)
- [Laksens biologi](#)
- [Undersøgelse af danske laksebestande](#)
- [Forvaltning af laksebestandene med laksekvoter](#)
- [Laksesmolt har svært ved at passere kraftværkssø](#)
- [Udsætning af laks](#)
- [Genetiske undersøgelser af laksebestandene](#)
- [National forvaltningsplan for laks](#)
- [Opdræt af laks til udsætning](#)
- [Trusler mod laksen](#)
- [Skarvens indflydelse på fiskebestandene i Ringkøbing Fjord](#)

- [Undersøgelse af smoltudtrækket fra Skjern Å samt smoltdødelighed ved passage af Ringkøbing Fjord 2005](#)
- [Udtræk af ørred- og laksesmolt fra Skjern Å og Omme Å samt laksesmoltdødeligheden i Ringkøbing Fjord 2016 og 2017](#)